

Posudek na bakalářskou práci Miroslavy Gondekové

Název práce: **Genderová analýza románu *Difficult Daughters* od Manju Kapur**

Posudek vypracovala: Doc. PhDr. Blanka Knotková-Čapková, Ph.D., vedoucí práce

V Praze, 4. 9. 2012

Miroslava Gondeková si pro genderovou analýzu své bakalářské práce vybrala román v anglickém jazyce od indické autorky. Román nebyl přeložen do češtiny, a pokud je mi známo, v české odborné literatuře se o něm dosud nepsalo. Také v anglicky psané odborné literatuře nejsou kritické stati k této knize ani četné, ani příliš známé. Z tohoto hlediska je práce Gondekové **zcela původní**, což je třeba ocenit. Za hlavní koncepty, jejichž rozbor v uvedeném díle si autorka stanovila za cíl, jsou koncepty mateřství a vzdělání. Hlavní výzkumnou otázkou zde je, jakou hrají roli v emancipačním úsilí hlavní hrdinky zkoumaného románu.

Ke kladům práce patří především velmi obsáhlý seznam teoretické literatury z oboru genderových studií, který diplomandka prostudovala. **Bibliografie** by co do rozsahu obstála i u magisterské práce. Na bakalářském stupni studia přitom není její výklad předmětem výukových kurzů, diplomandka se s ní tedy mohla seznamovat jen prostřednictvím samostudií a konzultací. Pokud jde o **odkazování**, prošel text v průběhu konzultací pozitivním vývojem v tom smyslu, že autorka velmi rozhojnila počet odkazů i zdokonalila jejich formální správnost, i když zde ještě zůstaly jisté rezervy (např. pokud jde o formální správnost sekundárních odkazů na str. 22 nebo 36 nebo o téměř doslovně převzatý odstavec na str. 30 ze zdrojové publikace, kde odkaz nestačí, měla být citace s uvozovkami). Skutečný smysl **propojování teoretických konceptů s analýzou** textového materiálu však místy zůstal na rovině poněkud povrchní – střídá se zde sice mnoho odkazů na mnoho načrtnutých konceptů, ale občas chybí jejich hlubší vysvětlení, rozbor a interpretace.

Teoretická a metodologická část byly prokonzultovány nejdůkladněji a jejich výslednou podobu považuji na bakalářskou práci za dosti zdařilou. U teoretické části došlo v průběhu jednotlivých pracovních verzí práce ke kvalitativnímu posunu od popisnosti k analytičnosti, i když by mohl pokračovat ještě hlouběji. Autorka věnuje pozornost i vlastní motivaci, která ji vedla k volbě tématu (zkušenost života v indické rodině), a tuto zkušenost zasazuje do teoretického rámce politiky lokace. (Zde je ovšem nutno dodat, že prizmatem politiky lokace by bylo třeba reflektovat i úskalí částečné pozice „insiderky“). Co se u teoretické části trochu jeví jako problém, je její struktura – navazuje na ni totiž část o vzdělání, která zůstala dosti deskriptivní, poté následuje kapitola zaměřující se na koncept mateřství, která (alespoň částečně) koncept teoretizuje. Autorka se průběžně snažila věnovat pozornost i různým hlediskům **kontextu díla** (především vnějšího kontextu – historického, kulturně-náboženského, politického, na začátku analytické části pak biografického). Nepodařilo se však zcela utřídit linii argumentace, takže návaznost jednotlivých částí nemá vždy na první pohled zjevnou logiku. Části věnované kontextu zůstaly popisné a jaksi z textu trčí (i když byly několikrát přepracovány a výrazně zkráceny). V podstatě lze říci, že se autorka koncepčně rozmáchla příliš zeširoka, což bezděčně na str. 12 i sama uvádí: „Ve své

práci se snažím podat co nejširší pohled na zkoumanou oblast mateřství a vzdělání.“ To ovšem rozsah bakalářské práce neumožňuje.

Vlastní analýza svou poměrnou krátkostí (22 stran ze 71) neodpovídá proporčně rozsahu textu. Výhradu k propojování s teorií jsem formulovala už výše, nicméně je třeba ocenit zlepšení, k němuž v průběhu konzultací po této stránce došlo. Jednotlivé koncepty a jejich aplikování na textový materiál by však bylo třeba hlouběji promyslet – resp. toto promýšlení zdařileji zachytit argumentačně. Za vcelku úspěšné příklady rozboru považuji části věnované archetypu čarodějnice a její aplikaci na figuraci hlavní hrdinky jako narušitelky řádu, nebo část věnovanou absenci ženské solidarity v rámci genderového řádu, který ženy staví jednu proti druhé a konstruuje je (zjednodušeně řečeno) do role strážkyň tohoto řádu, nebo do role jeho obětí. Oproti tomu je velmi zkratkovitě představen archetyp tanečnice, jehož podstata by bez znalosti zdrojových textů byla ze samotné bakalářské práce nesnadno pochopitelná.

Po **technické stránce** v textu bohužel zůstaly některé překlepy i jazykové chyby, včetně vazby (např. str. 58, dále chybně uvedené jméno Filipovský místo Filipický na str. 8, aj.) **Stylistická stránka** a schopnost výstižných formulací je jednou z nejslabších stránek práce. Pozitivní posun v průběhu diplomního semináře však ukázal, že Miroslava Gondeková je dynamickou autorkou, která má zjevný potenciál k dalšímu růstu.

Celkové hodnocení: Bakalářskou práci Miroslavy Gondekové **doporučuji k obhajobě**. Kladně na ní hodnotím původnost tématu, zájem o téma samotné i témata související, důkladné a hluboké samostudium odborné teoretické literatury, zvládnutí klíčových konceptů genderových studií relevantních k práci v rámci bakalářské úrovně i pochopení metodologické práce s textem v obecné rovině. Rezervy zůstaly v oblasti hlubší analýzy textového materiálu, logiky argumentace a v oblasti stylisticko-formulační. Celková úroveň textu není vyrovnaná, některé části by mohly být hodnoceny mezi výborně a velmi dobře, jiné odpovídají hodnocení dobře. V zásadě se práce pohybuje **mezi velmi dobrou a dobrou**. Kloním se k **horší velmi dobré**, toto hodnocení by však muselo být podepřeno pečlivě připravenou a úspěšnou obhajobou.